

**UCHWAŁA NR XXX/.... /2026
RADY DZIELNICY V KROWODRZA**

z dnia 2026 r.

w sprawie ochrony dziedzictwa architektonicznego Dzielnicy V Krowodrza

Na podstawie § 3 pkt 3 lit. f, k uchwały Nr XCIX/1499/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Dzielnicy V Krowodrza w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 6699) Rada Dzielnicy V Krowodrza uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Dzielnicy V Krowodrza uznaje za szczególnie istotne podjęcie działań zmierzających do ochrony dziedzictwa architektonicznego znajdującego się na obszarze Dzielnicy, w szczególności zabudowy modernistycznej z pierwszej połowy XX wieku oraz wybranych przykładów późniejszych.

§ 2. 1) Realizując powyższe, w pierwszej kolejności Rada Dzielnicy V Krowodrza zwraca się do Miejskiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o przeprowadzenie analizy wartości historycznej, architektonicznej, artystycznej i naukowej oraz podjęcie wszelkich możliwych działań zmierzających do ochrony konserwatorskiej, a w szczególności wpisania do rejestru zabytków następujących obiektów znajdujących się na terenie Dzielnicy:

- a. Gmachu głównego (budynku A-0) Akademii Górniczo-Hutniczej, znajdującego się przy al. Mickiewicza 30;
 - b. Dwóch budynków Uniwersytetu Ekonomicznego, znajdujących przy ul. Sienkiewicza 4 i 5;
 - c. Budynku Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego, znajdującego się przy al. Mickiewicza 24/28.
- 2) Rada Dzielnicy V Krowodrza deklaruje wolę współpracy z właściwymi organami ochrony zabytków, uczelniami wyższymi, będącymi właścicielami obiektów wymienionych w pkt.1 oraz jednostkami organizacyjnymi Miasta Krakowa w zakresie identyfikacji i ochrony dziedzictwa architektonicznego dzielnicy.
- 3) Rada Dzielnicy V Krowodrza, wspólnie z historykami architektury, ustali dalszą listę obiektów zlokalizowanych na terenie dzielnicy, przedstawiających szczególną wartość zabytkową i wartych objęcia właściwą ochroną konserwatorską.

§ 3. 1) Rada Dzielnicy V Krowodrza zwraca uwagę na konieczność zapewnienia właściwej ochrony konserwatorskiej obiektów o wartościach historycznych i architektonicznych w ramach sporządzanych oraz procedowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących obszar Dzielnicy V Krowodrza, w szczególności:

- a. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Rejon ulic Reymonta i Oleandry”,
 - b. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Rejon ulic Czarnowiejskiej i Urzędniczej”,
- 2) Rada Dzielnicy V Krowodrza wnosi o uwzględnienie w wyżej wskazanych planach w szczególności:
- a. ustaleń służących ochronie istniejącej substancji zabytkowej,
 - b. zapisów ograniczających możliwość niekontrolowanej przebudowy lub rozbiórki obiektów o wartościach zabytkowych,
 - c. wytycznych w zakresie kształtowania nowej zabudowy z poszanowaniem historycznego kontekstu przestrzennego,
 - d. powiązania ustaleń planistycznych z gminną ewidencją zabytków oraz ewentualnymi wpisami do rejestru zabytków.

§ 4. 1) Rada Dzielnicy V Krowodrza postanawia podjąć działania zmierzające do organizacji wystawy poświęconej architekturze modernistycznej na terenie Dzielnicy, mającej na celu popularyzację wiedzy o lokalnym dziedzictwie.

2) Na realizację powyższego zadania Rada Dzielnicy V Krowodrza zabezpieczy środki finansowe w ramach budżetu Dzielnicy na rok 2027 i kolejne lata.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpis: Piotr Polończyk
Mateusz Jaśko
Lech Mikulski

Uzasadnienie:

Dzielnica V Krowodrza stanowi obszar o istotnych walorach historycznych i architektonicznych, związanych z dynamicznym rozwojem Krakowa na przełomie XIX i XX wieku oraz w okresie międzywojennym. Szczególne znaczenie w strukturze dzielnicy zajmuje zabudowa modernistyczna oraz obiekty użyteczności publicznej, w tym gmachy uczelni wyższych, które stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego miasta.

Wskazane w uchwale obiekty reprezentują wysokie wartości architektoniczne, naukowe oraz historyczne. Są one również świadectwem rozwoju krakowskiego ośrodka akademickiego oraz kształtowania się nowoczesnej przestrzeni miejskiej w pierwszej połowie XX wieku. Ponadto wskazane budynki zachowały w znacznym stopniu autentyczność formy architektonicznej, detalu oraz układu funkcjonalnego, co stanowi istotną przesłankę dla objęcia ich ochroną konserwatorską w formie wpisu do rejestru zabytków, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Podkreślenia wymaga również ich wartość jako elementów większych zespołów urbanistycznych – w szczególności układu

zabudowy akademickiej w rejonie al. Mickiewicza – które współtworzą charakterystyczny krajobraz kulturowy tej części miasta.

Pomimo ich znaczenia, obiekty te nie są obecnie objęte najwyższą formą ochrony konserwatorskiej, jaką jest wpis do rejestru zabytków. W opinii Rady Dzielnicy V Krowodrza zasadne jest podjęcie działań zmierzających do objęcia ich taką ochroną, co pozwoli na zachowanie ich wartości dla przyszłych pokoleń oraz zapewni właściwe standardy ich utrzymania i ewentualnych przekształceń.

Równocześnie, w ramach sporządzanych i procedowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących teren Dzielnicy V Krowodrza, istotne jest uwzględnienie wartości historycznych i architektonicznych całych obszarów dzielnicy, które obejmują zarówno cenne obiekty zabytkowe, w tym budynki użyteczności publicznej i uczelni, jak również zespoły urbanistyczne tworzące charakterystyczny krajobraz kulturowy Krowodrzy.

Wprowadzenie odpowiednich zapisów ochronnych w planach miejscowych pozwoli na zabezpieczenie istniejącej substancji zabytkowej przed niekontrolowaną przebudową lub rozbiórką, zachowanie spójności historycznego układu urbanistycznego oraz wartości architektonicznych modernistycznych obiektów oraz powiązanie ustaleń planistycznych z gminną ewidencją zabytków oraz z ewentualnymi wpisami do rejestru zabytków, co jest istotne dla skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego.

Uwzględnienie powyższych aspektów w projektach mpzp zapewnia równowagę między potrzebami rozwojowymi dzielnicy a obowiązkiem ochrony jej historycznych wartości, co pozostaje w zgodzie z zasadami opieki nad zabytkami i misją ochrony dziedzictwa kulturowego Krakowa.

Jednocześnie Rada Dzielnicy dostrzega potrzebę popularyzacji wiedzy o lokalnym dziedzictwie architektonicznym, w szczególności o modernizmie krakowskim, który wciąż pozostaje niedostatecznie rozpoznany w świadomości społecznej. Organizacja wystawy poświęconej tej tematyce stanowić będzie istotny element działań edukacyjnych i promocyjnych, wzmacniających tożsamość lokalną mieszkańców dzielnicy.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zatem uzasadnione zarówno potrzebą ochrony cennych obiektów architektonicznych, jak i dążeniem do zwiększenia świadomości społecznej w zakresie dziedzictwa kulturowego Dzielnicy V Krowodrza.